

Nr 54.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till vissa ändringar i gällande tulltaxa, m. m.; given Stockholms slott den 18 februari 1949.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås ändringar i fråga om tulltaxeringen av följande varuslag, nämligen *dels* plantor av skogsträd samt skogsfrö, *dels* dimetylaminöättiksyra och dess alkalisalter, *dels* fenylacetamid, fenylättiksyra och sådan majssaft, som är avsedd att användas vid tillverkning av penicillin, *dels* aluminiumpulver, avsett att användas uteslutande för tillverkning av gasbetong, *dels* fyrverkeriarbeten, avsedda att användas för livräddningsändamål eller för avgivande av nödsignal, *dels* ämnen av trä till skaft eller handtag för redskap eller verktyg, *dels* strumpor av ull eller bomull med viss förstärkning av silke, *dels* stänger av bakelit och andra konsthartser *dels* ock reservoarpennor och delar därtill.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18 februari 1949.

Närvarande:

Statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Efter gemensam beredning med cheferna för jordbruks- och handelsdepartementen anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, fråga om *vissa ändringar i gällande tulltaxa m. m.* samt anför därvid följande.

I skrivelse den 17 januari 1948 har *generaltullstyrelsen* framlagt förslag till ändringar i bestämmelserna rörande tulltaxeringen av vissa varor.

Över nämnda skrivelse har utlåtande avgivits av *kommerskollegium* den 24 november 1948. Vid utlåtandet ha fogats yttranden av *Stockholms och Skånes handelskammare, handelskammaren i Göteborg, Sveriges grossistförbund, Sveriges köpmannaförbund, Sveriges kemiska industrikontor, Textilrådet och Kooperativa förbundet.*

De av generaltullstyrelsen i skrivelsen den 17 januari 1948 framlagda ändringsförslagen ha i vissa fall avstyrkts av remissinstanserna under motivering att förslagen i fråga lämpligen borde upptagas till prövning först i samband med en allmän tulltaxerevision. Med hänsyn till denna invändning, vilken enligt min mening bör beaktas, kommer jag i det följande att behandla endast sådana av generaltullstyrelsen framlagda ändringsförslag, beträffande vilka remissinstanserna ansett hinder icke möta mot ändringarnas omedelbara genomförande.

Vidare kommer jag att i detta sammanhang anmäla jämväl vissa andra, i generaltullstyrelsens skrivelse icke berörda frågor om ändringar i tulltaxan.

Ändring beträffande tullen å plantor av skogsträd samt å skogsfrö.

(Tulltaxenr 40, 96 och 97.)

Plantor av skogsträd tulltaxeras såsom levande växter, ej särskilt nämnda, och hänföras till tulltaxenr 40 (statistiska nr 94 och 95), med tull av 7 kronor för 100 kilogram. För plantorna utgår härjämte tilläggstull med

13 kronor för 100 kilogram enligt förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa.

Av skogsfrö äro endast tallfrö och granfrö belagda med tull. Tallfrö och oklängda kottar av *pinus silvestris* (vanlig tall) äro upptagna i tulltaxenr 96 (statistiskt nr 209), med tull av 600 kronor för 100 kilogram. Granfrö är särskilt nämnt i tulltaxenr 97 (statistiskt nr 210), med tull av 150 kronor för 100 kilogram. Sistnämnda tulltaxenummer omfattar därjämte oklängda kottar av *abies excelsa* (vanlig gran) och *abies pectinata* (silvergran).

I en till chefen för jordbruksdepartementet den 14 juli 1947 avlämnad *promemoria* angående kontroll över handeln med skogsfrö och skogsplanter, vilken *promemoria* efter vederbörligt uppdrag utarbetats av numera presidenten K. E. Elliot, har förslag framlagts rörande handeln med skogsfrö och skogsplanter. Enligt förslaget skulle införsel till riket av skogsfrö eller skogsplanter icke få äga rum utan skogsstyrelsens tillstånd. I *promemorian* uttalades, att några betänkligheter ur skoglig synpunkt icke borde möta mot borttagande av nu utgående tullavgifter å skogsfrö och skogsplanter.

Över nämnda *promemoria* har infordrat utlåtande avgivits av *generaltullstyrelsen* den 30 september 1947. I utlåtandet har styrelsen upplyst, att under åren 1945 och 1946 från Danmark införts sammanlagt omkring 1,5 miljoner plantor av skogsträd med ett värde av omkring 37 500 kronor, samt att importen (huvudsakligen från Danmark) av tallfrö och oklängda kottar av tall resp. av granfrö och oklängda kottar av gran under åren 1938, 1939 och 1946 uppgått till 44, 45 och 22 kilogram resp. 238, 1 875 och 38 kilogram.

I anslutning härtill har *generaltullstyrelsen* anfört, att de tullar, som gällde för plantor och frö av här ifrågavarande slag, syntes ha sitt berättigande huvudsakligen såsom medel att hindra införsel av skogsodlingsmaterial av mindre god beskaffenhet. Den statsfinansiella betydelsen av dessa tullar vore ringa. *Generaltullstyrelsen* hade därför icke något att erinra mot att nämnda tullar borttoges, därest införseln av varorna, såsom i *promemorian* föreslagits, gjordes beroende av särskilt tillstånd av skogsstyrelsen.

Generaltullstyrelsen har föreslagit, att de erforderliga ändringarna i tullförfattningarna skulle genomföras på följande sätt: Tulltaxenr 40 borde uppdelas på nr 40: 1, som skulle omfatta plantor av al, alm, ask, asp, björk, bok, ek, gran, lind, lärk, lönn, poppel och tall, samt nr 40: 2, som skulle omfatta andra, ej särskilt nämnda växter. De under tulltaxenr 40:1 angivna plantorna skulle få införas fria från tull, medan däremot tullen för växter, som hänfördes till tulltaxenr 40: 2 — liksom hittills — skulle utgå med 7 kronor för 100 kilogram. De nuvarande två anmärkningarna efter tulltaxenr 40 borde sammanföras under rubriken Anmärkningar till nr 38, 39 och 40:2.

I förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa borde bestämmelsen om tilläggstull för växter, hänförliga till tulltaxenr 40, begränsas att avse växter, hänförliga till tulltaxenr 40:2. Slutligen borde i tulltaxan stadgas tullfrihet för de under tulltaxenr 96 och 97 upptagna varuslagen.

I detta sammanhang torde jag få erinra om den interpellation om kvalitetskontroll vid import av skogsfrö och skogsplantor, som framställdes vid 1948 års riksdag (höstsessionen) i första kammaren och som besvarades av chefen för jordbruksdepartementet den 16 november 1948. I sitt interpellationssvar framhöll chefen för jordbruksdepartementet, att han icke för det dåvarande vore beredd att förordna att en allmän kvalitetskontroll av skogsfrö och skogsplantor skulle införas men att däremot förslaget om slopande av tullen å skogsfrö och skogsplantor och införandet av en tillståndsprovning vid importen av dessa varuslag syntes vara en lämplig lösning. I interpellationssvaret anfördes vidare, att chefen för finansdepartementet avsåge att hos Kungl. Maj:t hemställa om framläggande för 1949 års riksdag av förslag om borttagande av tullen å skogsfrö och skogsplantor samt att, sedan detta förslag behandlats av riksdagen, Kungl. Maj:t borde i administrativ väg utfärda erforderliga bestämmelser om reglering av importen av skogsfrö och skogsplantor.

Vidare må nämnas, att *styrelsen för skogshögskolan och statens skogsforskningsinstitut* i skrivelse till Kungl. Maj:t den 9 december 1948 hemställt bl. a. om tullfrihet vid import för skogsforskningsinstitutets räkning av skogsfrö och oklängd kott, som användes för vetenskapligt ändamål.

Departementschefen. På sätt generaltullstyrelsen framhållit har tullen å plantor av skogsträd och å skogsfrö sitt huvudsakliga berättigande såsom medel att hindra införsel av skogsodlingsmaterial av mindre god beskaffenhet. Emellertid är det avsett, att importen av dessa varuslag framdeles skall göras beroende av särskilt tillstånd av skogsstyrelsen.

Med hänsyn härtill och då tullen å ifrågavarande varuslag är av ringa statsfinansiell betydelse, tillstyrker jag att denna tull borttages. Jämväl den tilläggstull å plantor av skogsträd, som utgår enligt förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa, bör i samband härmed upphävas.

De erforderliga författningsändringarna torde böra genomföras i enlighet med vad generaltullstyrelsen i dessa hänseenden föreslagit.

Sedan förevarande tullfråga avgjorts, torde i administrativ ordning böra utfärdas erforderliga bestämmelser rörande rätten till import av skogsplantor och skogsfrö.

Ändring beträffande tulltaxeringen av dimetylaminoättiksyra
och dess alkalialter.

(Tulltaxenr 206.)

Dimetylaminoättiksyra och dess alkalialter finnas icke särskilt nämnda i gällande tulltaxa utan hänförs till tulltaxenummer 223 (stat. nr 540: 2), kemiska preparat, ej särskilt nämnda, med tull av 15 procent av värdet.

I en den 29 oktober 1948 dagtecknad skrift har *Svenska skifferolja aktiebolaget* hemställt om sådan ändring i tulltaxan, att dimetylaminoättiksyra och dess alkalialter bleve tullfria. Såsom motivering till sin framställning har bolaget anfört, att den skifferdestillationsgas, som erhöles vid oljeframställningen i bolagets anläggningar i Närkes Kvarntorp, innehölle cirka 20 procent svavelväte. Gasen vore sålunda mycket giftig, och svavelvätet måste därför avlägsnas, men dessutom vore svavlet en värdefull produkt, som i stor utsträckning importerades till landet. Svavlets avskiljande tillginge så, att gaserna tvättades med en lösning av dimetylaminoättiksyra i pottaska (s. k. alkazidlut) i särskilda för ändamålet byggda tvättorn. På grund av svårigheten att erhålla alkazidlut hade bolaget under de senaste åren bedrivit viss forskningsverksamhet och gjort olika försök att kunna utbyta alkazidluten mot något annat absorptionsmedel, men bolaget hade ännu icke funnit någon fullgod ersättning för alkazidluten. Såvitt bolaget nu kunde bedöma, måste bolaget därför räkna med import av alkazidlut även i framtiden. Bolagets årsförbrukning av alkazidlut beräknades ha ett värde av omkring 120 000 kronor, varför bolaget enligt nu gällande bestämmelser årligen skulle behöva erlägga i tull ett belopp av omkring 18 000 kronor. Denna betydande tullbeskattning av en för bolagets tillverkning oundgängligen nödvändig råvara borde enligt bolagets åsikt icke utgå, i synnerhet som bolagets tillverkning av svavel, som vore beroende av tillgången på alkazidlut, icke skyddades genom någon som helst tull.

Över nämnda framställning ha, efter remiss, utlåtande avgivits av *generaltullstyrelsen* och *kommerskollegium* gemensamt. Vid utlåtandet har fogats ett av *Sveriges kemiska industrikontor* avgivet yttrande i ärendet.

Kemikontoret har anfört, att möjligheterna till en lönande inhemsk tillverkning av dimetylaminoättiksyra måste betecknas såsom mycket små. Då bolaget förbrukade betydande kvantiteter av syran respektive dess alkalialter vid sin tillverkning av svavel, som icke skyddades genom någon tull, syntes tullfrihet böra skapas för varorna.

Jämväl *generaltullstyrelsen* och *kommerskollegium* ha tillstyrkt bolagets framställning. Ämbetsverken ha därvid förordat, att en bestämmelse om tullfrihet för ifrågavarande varuslag upptoges under tulltaxenummer 206.

Departementschefen. Jag tillstyrker på de av skifferoljaebolaget anförda skälen, att dimetylaminoättiksyra och dess alkalialter vid import bliva tullfria. Den ändring som i anledning härav erfordras i tulltaxan bör genomföras på så sätt att nämnda varuslag införas under tulltaxenummer 206.

Ändring i fråga om tulltaxeringen av fenylacetamid, fenylättiksyra och sådan majssaft, som är avsedd att användas vid tillverkning av penicillin.

(Tulltaxenr 222: 1 och 1153.)

Fenylacetamid tulltaxeras enligt tulltaxenr 223 (statistiskt nr 540: 2): kemiska preparat, ej särskilt nämnda — — —, med tull av 15 procent av värdet.

Fenylättiksyra tulltaxeras allt efter förpackningens bruttovikt enligt tulltaxenr 257 eller nr 258 (statistiskt nr 587 eller nr 588): flyktiga vegetabiliska oljor, sammansatta eterarter (estrar) samt inom parfymindustrin eller vid tillverkningen av konfityrer, bakverk, drycker och dylikt använda essenser och andra välluktande ämnen, ej hänförliga till annat nummer, naturliga eller konstgjorda: andra slag (än bittermandelolja), i kärl eller förpackning vägande brutto: 1 kg eller däröver (tulltaxenr 257) respektive mindre än 1 kg (nr 258), med tull av 200 kronor respektive 300 kronor för 100 kilogram, vartill i båda fallen kommer en tilläggstull av 200 kronor för 100 kilogram enligt förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa, sådan denna förordning lyder enligt kungörelsen den 14 maj 1948 (nr 235).

Majssaft (indunstat majsstöpvatten) tulltaxeras enligt tulltaxenr 1153 (statistiskt nr 2088): varor, som icke kunna hänföras under någon av de i tulltaxan upptagna bestämmelser: mer eller mindre arbetade, med tull av 15 procent av värdet.

I en den 7 december 1948 dagtecknad skrift har *Aktiebolaget Bofors nobelkrut* anført, att fenylättiksyra i sin renaste form ej användes för parfymändamål och endast sporadiskt begagnades för essenstillverkning. Det största användningsområdet vore inom den kemiska och farmaceutiska industrien. Bolaget uppskattade användningen av fenylättiksyra i Sverige för essensindustrin till 0,5 å 1 kilogram per år; bolaget däremot behövde varan i tusentals kilogram för framställning av syntetiska produkter. Med hänsyn till det relativt låga pris som gällde för fenylättiksyra utgjorde tullen för närvarande 40—50 procent av varans pris och i normalt marknadsläge över 50 procent. Detta innebure för hög belastning på en råvara inom den kemiska industrien. Under åberopande härav hemställde bolaget om tullfrihet för fenylättiksyra.

Vidare har *Kärnbolaget aktiebolag* i en den 15 december 1948 dagtecknad skrift hemställt om sådan ändring i tulltaxan att fenylacetamid, fenylättiksyra och majssaft bleve fria från tull. Till motivering för sin framställning har bolaget anført.

Penicillin, ett antibioticum av största betydelse, utgör ett ämne, vilket avsöndras av vissa mögelsvampar såsom försvarsmedel mot främmande mikroorganismer. Vid tillverkning av penicillin tillvaratages det nämnda ämnet genom en serie jämförelsevis komplicerade processer.

Vid den första av dessa processer, jäsningen, tillväxer möglet och alstrar penicillin. Man utgår därvid från speciellt utvalt mögel, vilket tillföres en steriliserad näringsvätska, utgörande en 3 % mjölksockerlösning med tillsats av majssaft, närsalter och vissa andra kemikalier, bland annat fenylättiksyra och fenylacetamid. De båda sistnämnda ämnena ha till uppgift att främja bildningen av sådana penicillinarter, vilka ha god terapeutisk effekt. Sedan jäsningen pågått 3—4 dygn, har av den från början ytterst ringa mängden mögelsporer bildats cirka 1 ton mögel och några kilogram penicillin. Vid uppnådd maximal penicillinhalt avfiltreras möglet från vätskan, som nu innehåller allt det bildade penicillinet. Genom nästa process, extraktionen, som försiggår i flera steg med olika lösningsmedel, ernås dels rening, dels koncentration av den ursprungliga lösningen. Under denna fas av tillverkningen nedbringas den ursprungliga penicillinlösningens volym från cirka 6 000 liter till ungefär 10—20 liter samtidigt som penicillinhalten i lösningen stiger från några hundradels procent till 10—20 %. Emedan penicillinet icke är hållbart under längre tid i vattenlösning, måste det före distributionen överföras i torrt tillstånd, vilket sker i den tredje processen. På grund av att penicillinet lätt sönderdelas i värme måste ett speciellt torkningsförfarande, så kallad frystorkning, användas. Noga avpassade volymer av steriliserad lösning överförs härvid till steriliserade flaskor, som därefter avkylas till låg temperatur. Flaskorna med den frusna lösningen placeras i nedkylda vakuumtorkskåp, som evakueras. Allt vatten bortgår härvid utan att iskakan tinar upp. Flaskorna med det torra penicillinet uttagas ur torkskåpet, förslutas under sterila betingelser, etiketteras, förpackas och distribueras.

Försöksarbetet med framställning av penicillin igångsattes av oss i början av år 1944 i samarbete med institutionen för jäsningslära vid Tekniska högskolan. Efter någon tids arbete i laboratorieskala byggdes en anläggning i halvstor skala, vilken inom jämförelsevis kort tid gav gynnsamma resultat. Sommaren 1946 påbörjades i samråd med bland andra medicinalstyrelsen och försvarets sjukvårdsförvaltning byggandet av den nuvarande penicillinfabriken. Efter 1½ år var byggnadsarbetet i allt väsentligt avslutat och all apparatur installerad. Produktionen i full skala för kommersiellt bruk igångsattes sålunda under första halvåret 1948. Fabriken aktuella produktion motsvarar ungefär landets nuvarande penicillinbehov. En utbyggnad till dubbla kapaciteten pågår för närvarande. Då denna blivit färdig räknar bolaget med att kunna täcka behovet vid den avsevärda stegring av den inhemska penicillinförbrukningen, som kan förväntas. Därjämte kunna sannolikt vissa kvantiteter frigöras för export.

Penicillinet är som bekant av utomordentligt stor betydelse i medicinskt avseende och har funnit en synnerligen allmän användning. Som följd därav ha utgifterna för penicillininköp vid våra sjukhus kommit att utgöra en betydande del av läkemedelsomkostnaderna. Vid vissa kliniker uppgives sålunda värdet av penicillininköpen uppgå till halva läkemedelskostnaden. Med hänsyn till den komplicerade tillverkningen och den minutiösa kontrollen vid framställning av penicillin torde man emellertid vara berättigad påstå, att penicillin numera är ett av våra billigare läkemedel. En steril förpackning, innehållande 100 000 internationella enheter penicillin och tillräcklig för 4 injektioner av den vanligaste typen kostar sålunda från bolagets fabrik mindre än en krona.

Världsmarknadspriset å penicillin har, sedan fabriken planerades, sjunkit till ungefär tredjedelen av det dåvarande. Bolagets pris ligger för närvarande något över världsmarknadens. Bolaget bedriver dock en omfattande

försöksverksamhet för att bliva i stånd att ytterligare reducera utförsäljningspriset. Några av de speciella råvaror som användas för penicillinframställningen måste emellertid importeras, och då dessa varor äro jämförelsevis högt tullbeskattade, innebär tullkostnaden en avsevärd belastning. Ifrågavarande produkter äro majssaft (indunstat majsstöpningen), fenylättiksyra och fenylacetamid. Dessa varor användas inom landet huvudsakligen för penicillintillverkningen.

Sedan framställningsmetoden numera i stort sett standardiserats kan åtgången av råmaterial tämligen exakt preciseras. I nedanstående tabell angives beräknat årsbehov, årskostnad och tullbelopp för de aktuella produkterna. De anförda siffrorna baseras på tillverkning i full kapacitet efter fabriakens utbyggnad, vilken beräknas vara avslutad under juli 1949.

	Majssaft	Fenylättiksyra	Fenylacetamid
Årsbehov, ton	360	10	2
Årskostnad, kronor	180 000	120 000	35 000
Tullbelopp, kronor per år	23 500	40 000	4 600

Det sammanlagda årliga tullbeloppet för nämnda produkter uppgår för närvarande till omkring 34 000 kronor och beräknas efter den 1 augusti 1949 ha stigit till cirka 70 000 kronor.

Penicillinet självt är, såsom upptaget i bilaga 1 till apoteksvarustadgan, hänförligt till stat. nr 539: 2, Apoteksvaror, enkla eller sammansatta, och sålunda tullfritt. Det synes då naturligt, att majssaft, fenylättiksyra och fenylacetamid, vilka enbart eller i huvudsaklig mån användas vid framställningen av läkemedlet penicillin, också skola vara tullfria, allra helst som de icke äro eller väntas bliva föremål för tillverkning inom landet. Åtskilliga kemiska föreningar, som funnit användning inom läkemedelstillverkningen och som tidigare varit hänförda till stat. nr 540: 2, ha numera upptagits såsom tullfria i ett särskilt nummer i tulltaxan, 539: 1. Aldeles samma skäl kunna åberopas för att även de nämnda tre produkterna skola göras tullfria.

Över nämnda två framställningar ha, efter remiss, yttranden avgivits av *generaltullstyrelsen* och *kommerskollegium*. Kommerskollegium har vid sina yttranden över framställningarna bifogat av *Sveriges kemiska industrikontor* avgivna yttranden. Vid generaltullstyrelsens yttrande över Kärnbolagets framställning har fogats en av *tullverkets huvudlaboratorium* upprättad promemoria. Över Kärnbolagets framställning har infordrat yttrande avgivits jämväl av *medicinalstyrelsen*, som därvid bifogat ett av *statens farmaceutiska laboratorium* avgivet yttrande i ärendet.

Samtliga remissinstanser ha tillstyrkt ifrågavarande framställningar. *Generaltullstyrelsen* har i anslutning till sitt tillstyrkande anført att en ändring i tulltaxan i syfte att borttaga tullen å nu förevarande tre varuslag lämpligen kunde ske på det sätt, att fenylacetamid och fenylättiksyra upptoges i tulltaxenr 222: 1 (statistiskt nr 539: 1), med tullfrihet, samt att en bestämmelse om tullfrihet för majssaft (indunstat majsstöpningen) med här avsedd användning infördes i tulltaxan såsom en anmärkning under tulltaxenr 1153 (statistiskt nr 2088). Enligt vad generaltullstyrelsen vidare anført borde i samband härmed kungörelsen den 29 november 1929 (nr 373) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen i visst hänseende kompletteras.

Departementschefen. I de nu förevarande framställningarna yrkas, att tullfrihet måtte införas för fenylacetamid, fenylättiksyra och sådan majssaft, som är avsedd att användas för tillverkning av penicillin.

Med hänsyn till den stora betydelse, som en inhemsk tillverkning av penicillin får anses äga, och då någon tillverkning av här ifrågakvarande tre varuslag icke förekommer inom landet tillstyrker jag, att tullen å dessa varuslag borttages.

De ändringar, som i anledning härav erfordras i tulltaxan, böra i författningstekniskt hänseende ske på sätt generallullstyrelsen förordat.

Den av generallullstyrelsen föreslagna ändringen i tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen torde jag få anmäla i annat sammanhang.

Ändring i fråga om tulltaxeringen av aluminiumpulver för tillverkning av gasbetong.

(Tulltaxenr 236.)

Bronspulver, varmed avses till bronsering användbart pulver av metall, hänföres enligt nu gällande bestämmelser, därest varan inkommer i förpackningar om minst 0,5 kilogram bruttovikt, till tulltaxenr 236 (statistiskt nr 563), med tull av 40 kronor, och eljest till tulltaxenr 237 (statistiskt nr 564), med tull av 75 kronor för 100 kilogram. Metallpulver, som icke är användbart för nämnda ändamål, tulltaxeras enligt tulltaxenr 896 (statistiska nr 1571—1579: 6), som upptager, bland annat, koppar, bly, tenn, zink, aluminium och nickel samt andra, ej särskilt nämnda metaller, oarbetade, även legerade med oädla metaller eller med metalloider, fria från tull.

I sin förenämnda skrivelse den 17 januari 1948 har *generallullstyrelsen* anfört.

Bedömandet, huruvida ett till tulltaxering föreliggande metallpulver är användbart till bronsering eller ej, sker med ledning av utstrykningsprov, varvid pulvret utröres med fernissa och utstrykes på en glasskiva. Därvid framträda de egenskaper — glans och täckförmåga — som främst äro av betydelse för varans användning som bronspulver. Resultatet är emellertid i viss mån beroende av fernissans beskaffenhet och utstrykningstekniken. Särskilda anvisningar för provningsförfarandet ha därför av generallullstyrelsens tullbehandlingsbyrå meddelats. Därjämte ha varuprov (normalprov) från tullverkets huvudlaboratorium överlämnats till tullanstalterna å de orter, över vilka införsel av metallpulver plägar äga rum. Det kan dock i förekommande gränsfall inträffa, att, även om största noggrannhet iakttages, en och samma vara vid tulltaxeringen bedömes olika å skilda platser.

En mycket betydande del av det metallpulver, som införes till riket, utgöres av aluminiumpulver för tillverkning av gasbetong, ett i form av plattor eller block förekommande poröst byggnadsmaterial, som förenar ringa volymvikt med jämförelsevis god hållfasthet och stor värmeisoleringsförmåga och som därför fått en vidsträckt användning. Sveriges årliga förbrukning av aluminiumpulver för nämnda ändamål kan, enligt vad styrelsen inhämtat, beräknas normalt uppgå till omkring 600 ton, varav större delen importeras. Aluminiumpulvrets uppgift vid framställning av gas-

betong består däri, att pulvret under inverkan av i betongmassan förekommande alkalier utvecklar vätgas och på detta sätt åstadkommer den eftersträfvade porositeten. Varans användbarhet som bronspulver saknar därvid uppenbarligen betydelse. Det har även visat sig, att aluminiumpulver för tillverkning av gasbetong i allmänhet är av sådan beskaffenhet, att det icke lämpar sig för användning som bronspulver och därför blir fritt från tull. Emellertid inträffar det stundom, att varan finnes kunna nyttjas även till bronsering och följaktligen måste beläggas med tull såsom bronspulver. Detta förhållande medför, att ifrågavarande metallpulver vid införsel till riket i regel måste undersökas på sätt i det föregående angivits.

För vinnande av önskvärd förenkling och enhetlighet i tulltaxeringen av nämnda varuslag och då det synes vara mindre tillfredsställande, att tulltaxeringen i vissa fall skall grundas på egenskaper hos varan, som icke ha någon betydelse för dess blivande användning, bör enligt styrelsens mening lämpligen sådan ändring i gällande bestämmelser vidtagas, att för tillverkning av gasbetong avsett aluminiumpulver bleve, oberoende av varans beskaffenhet, hänförligt till tulltaxenr 896 (statistiskt nr 1575), med tullfrihet. En sådan ändring skulle, såvitt styrelsen kan bedöma, icke komma att medföra några ogynnsamma följder för den inhemska fabrikationen av aluminiumpulver. Med hänsyn till att varan inkommer i förpackningar om minst 0,5 kilogram bruttovikt, torde ändringen lämpligen böra vidtagas på det sätt, att efter nr 236 i taxan införes en anmärkning av innehåll, att till detta nummer eljest hänförligt aluminiumpulver, som är avsett att användas uteslutande vid tillverkning av gasbetong, skall tulltaxeras enligt nr 896. I samband därmed bör 20 § kungörelsen den 29 november 1929 (nr 373) med tillämpningsföreskrifter till tulltaxeförordningen kompletteras med en bestämmelse om avlämnande av försäkran angående varans användning såsom villkor för åtnjutande av den tullfrihet, som enligt anmärkningen skulle kunna ifrågakomma.

Generaltullstyrelsens förslag i denna del har tillstyrkts av *kommerskollegium*, *Stockholms* och *Skånes handelskammare*, *handelskammaren i Göteborg* samt *Sveriges grossistförbund*.

I detta sammanhang må nämnas, att *Yxhults stenhuggeri aktiebolag* i en den 4 december 1947 dagtecknad skrift gjort framställning om sådan ändring i tulltaxan, att aluminiumpulver som importerades för användning till gasbetongtillverkning bleve tullfritt. Jämväl denna framställning har tillstyrkts av bland andra *generaltullstyrelsen* och *kommerskollegium*.

Departementschefen. Den ifrågasatta ändringen beträffande tulltaxeringen av aluminiumpulver går ut därpå, att tull icke skall uttagas för sådant till bronspulver användbart aluminiumpulver som enligt avgiven försäkran är avsett att användas uteslutande vid framställning av gasbetong.

Såsom generaltullstyrelsen framhållit skulle denna ändring medföra en önskvärd förenkling och enhetlighet i tulltaxeringen av sådant aluminiumpulver varom här är fråga. Jag tillstyrker därför att ändringsförslaget genomföres.

I enlighet härmed bör vid tulltaxenummer 236 fogas en anmärkning av innehåll, att till detta nummer eljest hänförligt aluminiumpulver, som är

avsett att användas uteslutande vid tillverkning av gasbetong, skall tulltaxeras enligt nr 896.

Den av generallullstyrelsen föreslagna ändringen i tillämpningsföreskrifterna till tulltaxeförordningen torde jag senare få anmäla.

Ändring i fråga om tulltaxeringen av livräddningsapparater.

(Tulltaxenr 289.)

Enligt tulltaxenr 289 (stat. nr 631) skall för fyrverkeriarbeten samt bengaliska tändstickor, knallsignaler, knallpulver och smällare tull utgå med 200 kronor för 100 kilogram. Enligt en vid detta tulltaxenummer fogad anmärkning skall tull dock icke utgå för fyrverkeriarbeten, avsedda att användas vid livräddningsstationerna eller för avgivande av nödsignal vid luftfart.

Enligt förordningen den 21 april 1933 (nr 168) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa skola till tulltaxenummer 289 hänförliga varor beläggas med tilläggstull av 300 kronor för 100 kilogram. Emellertid har i en vid sistnämnda bestämmelse fogad anmärkning föreskrivits (se kungörelse den 31 maj 1935, nr 224) att tilläggstull icke skall utgå för fyrverkeriarbeten i nyss angivna fall då frihet från tull föreligger.

I en den 18 maj 1948 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift har *Hammar & Co. aktiebolag, Stockholm*, hemställt att av den engelska firman »The Schermuly Pistol Rocket Apparatus Ltd» tillverkade linkastningsapparater och fallskärmsnödsignaler för sjö- och luftfart måtte få införas tullfritt även om dessa apparater icke levererades till livräddningsstationerna. Till stöd för sin framställning har sökanden åberopat att apparaterna i fråga — som vore de förnämsta i världen på sitt område — uteslutande användes för livräddningsändamål, och att kommerskollegium rekommenderat användningen av dessa apparater på fartyg.

Över nämnda framställning ha *kommerskollegium* och *generallullstyrelsen*, efter remiss, avgivit gemensamt utlåtande den 12 november 1948. Vid utlåtandet har fogats ett av *Sveriges redareförening* avgivit yttrande i ärendet.

Kommerskollegium och *generallullstyrelsen* ha i sitt utlåtande erinrat om att enligt förordningen den 20 maj 1927 (nr 184) angående fartygs byggnad och utrustning (jfr SFS 1932:569) skulle maskindrivet passagerarfartyg, som under resa avlägsnade sig mera än 20 nautiska mil från närmaste land, vara försett med en av kommerskollegium godkänd linkastningsapparat. Den av sökanden importerade Schermuly's linkastningsapparat syntes vara den på området förhärskande typen och vore av kollegium godkänd. Någon svensk tillverkning funnes icke f. n. av vare sig dylika apparater eller fallskärmsnödsignaler. Den nuvarande importen av linkastningsapparater uppginge enligt sökanden till cirka 100 stycken per

år med ett medelpris av 400 kronor per styck. På grund av vissa bestämmelser, som föreslagits vid en år 1948 i London hållen internationell sjösäkerhetskonferens, kunde emellertid en starkt ökad användning av dylika livräddningsapparater förväntas.

Ämbetsverken ha vidare upplyst att tullavgifterna för en linkastningsapparat av den vanligast förekommande typen utginge på sätt följande tablå utvisade:

	vikt ca kg	stat. nr	tull ca kr
Raketer, 4 st.	6	631	30: —
Pistol, 1 st.	2	1 998	1: 50
Patroner	0.2	2 019	0: 07
Linor, 4 st., av hampa	12	983	2: 40
			<hr/> Total tull 33: 97

Ämbetsverken ha i anslutning härtill anfört.

Såsom framgår av tabellen dominerar tullen på de till apparaten hörande raketerna, medan tullen för linorna, pistolen och patronerna uppgår endast till jämförelsevis obetydligt belopp. Sökandens intressen i vad avser linkastningsapparater torde därför i allt väsentligt bli tillgodosett genom en utsträckt befrielse från tull för raketerna. Dylik befrielse äger redan nu rum för raketer, avsedda för apparater som skola användas vid de till lotsverket och Svenska sällskapet för räddning av skeppsbrutne hörande livräddningsstationerna. Däremot utgår tull för raketerna vid leverans av apparater för användning inom sjöfarten. Då emellertid användningen i båda fallen torde vara av samma art, anse ämbetsverken skäligt, att befrielse från tull för raketerna må äga rum även i det senare fallet liksom även i andra fall, då raketerna äro avsedda att användas för livräddning. Det enklaste sättet att genomföra en sådan utvidgning torde vara att i de i tulltaxan och förordningen den 21 april 1933, nr 168, till tulltaxenummer 289 (stat. nr 631) fogade anmärkningarna utbyta uttrycket »vid livräddningsstationerna» mot »för livräddningsändamål».

De av sökanden saluförda fallskärmsnödsignalerna hänföras till tulltaxenummer 289 och äro i enlighet med nu gällande bestämmelser fria från tull, då de äro avsedda att användas vid luftfart. Från sökandens sida har emellertid framhållits, att detta slag av nödsignaler användes, förutom vid luftfart, i växande utsträckning även inom sjöfarten. Ämbetsverken anse därför skäligt, att stadgandena om frihet från tull och tilläggstull för nödsignaler utvidgas till att omfatta samtliga nödsignaler utan avseende å användningsområdet. Orden »för luftfart» torde i enlighet därmed böra utgå ur förut berörda anmärkningar.

Sveriges redareförening har tillstyrkt bolagets framställning.

Departementschefen. I överensstämmelse med vad kommerskollegium och generaltullstyrelsen föreslagit tillstyrker jag, att de nu gällande bestämmelserna om frihet från tull och tilläggstull för fyrverkeriarbeten, avsedda att användas vid livräddningsstationerna eller för avgivande av nödsignal vid luftfart, utvidgas att omfatta alla fyrverkeriarbeten, avsedda att användas för livräddningsändamål eller för avgivande av nödsignal.

För genomförandet härav erfordras ändring i de anmärkningar till tulltaxenr 289 (stat. nr 631), vilka finnas införda i tulltaxan och i förordningen den 21 april 1933 (nr 168) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa.

Ändring beträffande tulltaxeringen av ämnen av trä till skaft eller handtag för redskap eller verktyg.

(Tulltaxenr 344 och 345.)

Skaft av trä till yxor, släggor, hammare, korpar, krattor, skyfflar, spadar, grepar, hackor, liar och högafflar äro upptagna i tulltaxenr 344 (statistiskt nr 767), med tull av 5 kronor för 100 kilogram. För andra redskap eller verktyg avsedda handtag och skaft av trä finnas nämnda i tulltaxenr 345 (statistiskt nr 768), med tull av 10 kronor för 100 kilogram.

Generaltullstyrelsen har i sin förenämnda skrivelse den 17 januari 1948 anfört.

Till införsel förekomma konturutsågade ämnen av lövträ till skaft och handtag vilka ämnen äro avsedda att här i landet bearbetas till färdiga artiklar. Enär dylika ämnen icke finnas upptagna i tulltaxenr 344 och 345, skulle varorna med en sträng tolkning av tulltaxans bestämmelser bliva hänförliga till nr 350 (statistiskt nr 797: 2), som omfattar, bland annat, sådana i tulltaxan ej särskilt nämnda arbeten av lövträ, vilka sakna ytbetäckning och icke äro snidade, med tull av 30 kronor för 100 kilogram. Ämnena skulle i sådant fall bliva belagda med en tull, som vore tre eller sex gånger så hög som tullen å de färdiga artiklarna. En dylik tulltaxering av halvfabrikaten kan uppenbarligen icke ha varit avsedd, och styrelsen har därför också bestämt, att ifrågavarande ämnen skola i viss utsträckning likställas med de färdiga varorna samt tulltaxeras enligt nr 344 och 345. Det må framhållas, att i sistnämnda nummer redan upptagas, förutom block och läster för tillverkning av skodon, även ämnen till dylika läster.

På grund härav finner styrelsen sig böra föreslå, att tulltaxenr 344 och 345 så förtydligas och utvidgas, att jämväl ämnen till skaft och handtag uttryckligen bliva hänförliga till dessa nummer.

I remissyttrandena har generaltullstyrelsens förslag i nu berörda hänseende tillstyrkts.

Departementschefen. Enligt vad generaltullstyrelsen föreslagit skall ämne av trä till skaft eller handtag för redskap eller verktyg tulltaxeras enligt tulltaxenr 344 (med tull av 5 kronor per 100 kilogram), då fråga är om skaft till yxor, släggor, hammare, korpar, krattor, skyfflar, spadar, grepar, hackor, liar och högafflar, samt eljest enligt tulltaxenr 345 (med tull av 10 kronor per 100 kilogram).

Mot detta förslag, som i huvudsak synes innebära ett lagfästade av hittills gällande praxis, har jag ej något att erinra. Jag förordar sålunda, att förslaget genomföres.

I anledning härav erfordras vissa jämkningar i de förut omnämnda tulltaxenumren 344 och 345.

**Ändring i fråga om tulltaxeringen av strumpor av ull eller bomull
med viss förstärkning av silke.**

(Tulltaxenr 552: 1—2 och anm. till tulltaxenr 551—557.)

Enligt de bestämmelser, som gälla för strumpstolsarbeten (tulltaxenr 551—557, statistiska nr 1092—1104), hänföras strumpor, som innehålla naturligt silke, till tulltaxenr 552: 1 (statistiskt nr 1093: 1), med tull av 3 000 kronor för 100 kilogram. Till sistnämnda nummer icke hänförliga strumpor, i vilka konstgjort silke ingår, falla under nr 552: 2 (statistiskt nr 1094: 1), med tull av 2 000 kronor för 100 kilogram. I en under rubrikerna för strumpstolsarbeten i tulltaxan införd anmärkning stadgas emellertid, att vid tulltaxeringen avseende icke skall fästas vid enstaka ränder, smärre figurer och dylikt av silke. Strumpor, i vilka silke ingår endast på sätt i nämnda anmärkning sägs, bliva därför hänförliga till tulltaxenr 553—554 (statistiska nr 1095 och 1096), upptagande strumpor, som icke innehålla silke, med tull av 200 kronor för 100 kilogram.

I sin förenämnda skrivelse den 17 januari 1948 har *generaltullstyrelsen* anfört.

Till riket införs numera strumpor av ull eller bomull, vilka i foten äro försedda med förstärkning av silke. Förstärkningen, som plägar förekomma i tå och häl, utgöres vanligen av en fin tråd av nylon, som instickats jämte ull- eller bomullsgarnet. Enligt vad styrelsen inhämtat kan vikten av sådan förstärkning beräknas uppgå till i genomsnitt 10 gram per dussin par, motsvarande för olika typer av strumpor 0,7—2,5 procent av varans vikt. Enär förstärkningen tydligen icke utgör sådana enstaka ränder, smärre figurer eller andra dylika effekter, som avses i anmärkningen till tulltaxenr 551—557, komma strumpor av ifrågavarande beskaffenhet, trots den ringa mängden silke i varan, att draga samma tull som strumpor, bestående helt av silke. Denna tull torde emellertid få anses vara alltför hög för att tillämpas i fråga om strumpor, i vilka silket ingår endast såsom viss förstärkning. Det är vidare att märka, att förstärkning med silke medför endast en obetydlig förhöjning av varupriset och att denna förhöjning för övrigt icke är större än den prisökning, som förekommer vid förstärkning med annat material. Härjämte må framhållas, att, enligt vad erfarenheten visat, nylontråden stundom ingår i varan på sådant sätt, att det är förenat med svårigheter att upptäcka densamma.

Med hänsyn till nämnda förhållanden böra enligt styrelsens mening tulltaxans bestämmelser angående strumpor kompletteras med en föreskrift därom, att vid tulltaxeringen av strumpor avseende icke skall fästas vid silke, som förekommer i foten och endast utgör förstärkning. En dylik föreskrift torde lämpligen böra upptagas i förut nämnda anmärkning till tulltaxenr 551—557.

Av remissinstanserna ha *Stockholms handelskammare*, *handelskammaren i Göteborg* och *Sveriges köpmannaförbund* tillstyrkt generaltullstyrelsens förslag.

Sveriges grossistförbund, som likaledes tillstyrkt förslaget, har ansett att i detta sammanhang även borde beaktas, att innebörden av begreppet »enstaka ränder, smärre figurer och dylikt» visat sig svårtolkat, varför uttrycket borde förtydligas.

Skånes handelskammare har i princip tillstyrkt förslaget men har framhållit att vikten av förstärkningen i vissa fall uppginge till 7 å 8 procent av strumpans vikt. I dylika fall vore en befrielse från att erlægga tull för silket ej längre rimlig. Handelskammarens tillstyrkan av förslaget gällde därför endast under förutsättning att befrielse från förhöjd tull vid förstärkningar skulle förekomma endast vid de av generaltullstyrelsen angivna låga viktprocenterna.

Textilrådet har framhållit, att den av generaltullstyrelsen angivna genomsnittsvikten på förstärkningen 10 gram per dussin par strumpor vore för låg. I flera fall hade förstärkningens vikt utgjort 50—80 gram per dussin par, motsvarande 3,5—20 procent av strumpvikten vid olika slag av strumpor. Med hänsyn till tullskyddet för de svenska fabrikanterna förordade textilrådet att bryta ut strumpor med förstärkning till ett särskilt nummer med en tull av förslagsvis 300 kronor för 100 kilogram.

Kommerskollegium har anfört.

Den av generaltullstyrelsen angivna genomsnittsvikten på förstärkning i foten av silke, nämligen 10 gram per dussin par strumpor, motsvarande 0,7—2,5 procent av varans vikt, avser, enligt vad kollegium under hand erfarit, förstärkningar endast i tå- och hälpartierna av foten. De betydligt högre viktsiffror, som av Skånes handelskammare och Textilrådet angivits, torde däremot avse förstärkning av strumpfoten i dess helhet.

Några mer vägande skäl att, såsom Textilrådet föreslår, utbryta strumpor med förstärkning av strumpfoten till ett särskilt nummer med en högre tull, synas kollegium icke längre föreligga, om sådan förstärkning endast kommer att avse tå och häl med en genomsnittlig mervikt av 10 gram per dussin par. En omräkning av uppgifter som Textilrådet lämnat på merkostnaden för en svensk fabrikant vid tillverkning av nylonförstärkta strumpor ger vid handen, att merkostnaden då endast skulle bli 5—10 öre per kilogram strumpor; en merkostnad som knappast torde kunna komma att mer väsentligt påverka tillverkningen av dylika strumpor i Sverige.

Kollegium tillstyrker styrelsens förslag med den modifikation, att uttrycket »i foten» utbytes mot »i tå och häl». Någon svårighet att tolka begreppet »i tå och häl förekommande förstärkning» lär, enligt vad kollegium inhämtat, icke föreligga.

Departementschefen. Med hänsyn till vad generaltullstyrelsen och kommerskollegium anfört i nu förevarande fråga tillstyrker jag den ändringen beträffande tulltaxering av strumpor av ull eller bomull, att avseende icke skall fästas vid silke som förekommer i tå och häl och som endast utgör förstärkning av strumporna.

Denna kompletterande bestämmelse torde böra införas i anmärkningen till tulltaxenr 551—557.

Ändring i fråga om tulltaxeringen av stänger av bakelit.

(Tulltaxenr 1110: 2—3.)

För pressningsändamål avsedda, härdbara eller härdade konsthartser samt arbeten därav, ej särskilt nämnda, äro upptagna i tulltaxan under nr 1110: 1—3 (statistiska nr 2037: 1—3). Dessa nummer hava följande lydelse:

		Tull för 100 kg kronor
	Bakelit och andra för pressningsändamål avsedda, härdbara eller härdade konsthartser samt arbeten därav, ej särskilt nämnda, även innehållande papper, spånadsämne e. dyl.:	
1110: 1	oarbetade	N 20: —
1110: 2	plattor och rör	N 50: —
1110: 3	andra arbeten	100 kr. 15: —

Rubrikerna infördes i taxan genom kungörelse den 31 maj 1935 (nr 220). Ifrågavarande konsthartser och arbeten därav voro tidigare sammanförda med vissa andra formbara, konstgjorda ämnen och varor därav i nr 1110 (numera 1110: 4) och nr 1112. Nr 1110 upptog det oarbetade materialet samt plattor, stänger, rör och vissa andra halvfabrikat, med tullfrihet, och nr 1112 varor, ej särskilt nämnda, med tull av 10 procent av värdet.

Generaltullstyrelsen har i sin skrivelse den 17 januari 1948 anført, att enligt de tidigare gällande bestämmelserna vore stänger i tullhänseende likställda med plattor och rör. Såsom framginge av tulltaxenr 1110: 2 vore detta numera icke fallet i fråga om stänger av bakelit och andra dylika konsthartser. Sådana stänger hänfördes till tulltaxenr 1110: 3 och belades med den för helfabrikat bestämda tullen av 15 procent av värdet. Detta förhållande syntes i och för sig vara mindre tillfredsställande, enär stänger utgjorde artiklar, som i nu ifrågavarande hänseende uppenbarligen borde likställas med plattor och rör. Då härtill komme, att svårigheter yppat sig att i gränsfall tulltekniskt särskilja stänger och plattor, föresloge styrelsen att jämväl stänger upptoges i tulltaxenr 1110: 2.

I *remissyttrandena* har generaltullstyrelsens förslag i nu förevarande hänseende tillstyrkts.

Departementschefen. På sätt generaltullstyrelsen framhållit torde stänger av bakelit och andra konsthartser bära i tullbehandlingshänseende likställas med plattor och rör av samma material. I enlighet härmed förordar jag att tulltaxenr 1110: 2 utvidgas att omfatta jämväl stänger.

Ändring beträffande tulltaxeringen av reservoarpennor och delar därtill.*(Tulltaxenr 1148.)*

Pennskaft samt rit- och skrivstift av annat ämne än ädel metall äro upptagna i tulltaxenr 1148 (statistiska nr 2081: 1—2), med tull av 100 kronor för 100 kilogram. För reservoarpennor, vilka tulltaxeras såsom pennskaft, utgår därjämte tilläggstull med 10 procent av värdet enligt förordningen den 18 juni 1937 (nr 495) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa.

Reservoarpennor äro ofta försedda med sådana skrivpennor och smärre beslag, som helt eller delvis bestå av ädel metall. *Skrivpennorna* pläga vara tillverkade av guld eller oädel metall och försedda med spets av iridium, vilken sistnämnda metall tulltekniskt likställes med platina. *Beslagen* bestå vanligen av silver. Med tillämpning av föreskrift i 2 § d) tulltaxeförordningen skola dylika, till mindre del av ädel metall bestående reservoarpennor tulltaxeras sålunda:

skrivpennorna av guld och de å skrivpennor av oädel metall förekommande spetsarna av iridium såsom arbeten av guld respektive arbeten av platina enligt tulltaxenr 723 (statistiska nr 1323 och 1324), med tull av 5 000 kronor för 100 kilogram jämte tilläggstull av 10 procent av värdet enligt förordningen den 14 februari 1933 (nr 39) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa;

beslagen av silver såsom arbeten av silver enligt tulltaxenr 724 (statistiskt nr 1325), med tull av 3 000 kronor för 100 kilogram jämte tilläggstull av 500 kronor för 100 kilogram enligt nyssnämnda förordning den 14 februari 1933; samt

reservoarpennorna i övrigt enligt tulltaxenr 1148 (statistiskt nr 2081: 1), med tull av 100 kronor för 100 kilogram jämte tilläggstull av 10 procent av värdet enligt förordningen den 18 juni 1937.

I sin skrivelse den 17 januari 1948 har *generaltullstyrelsen* anfört, att tulltaxeringen av reservoarpennor enligt nu gällande bestämmelser vore omständlig och tidskrävande. Det hade även från olika håll framförts önskemål om ått bestämmelserna i fråga måtte förenklas. I anledning härav förordade styrelsen, att å reservoarpennor anbragta skrivpennor och beslag, helt eller delvis av ädel metall, skulle tulltaxeras enligt de bestämmelser, som gällde för reservoarpennorna i övrigt. För skrivpennorna av guld och för iridiumspetsarna skulle i sådant fall jämväl i fortsättningen komma att utgå en tilläggstull av 10 procent av värdet, under det att viktullen komme att sänkas från 5 000 kronor till 100 kronor för 100 kilogram. I fråga om silverbeslagen skulle viktullen (inklusive tilläggstullen) komma att minskas från 3 500 kronor till 100 kronor för 100 kilogram. Beslagen komme emellertid samtidigt att bli belagda med en värdetull (tilläggstull) av 10 procent. Nu angivna ändringar skulle vara av jämförelsevis ringa betydelse ur beskattningssynpunkt.

Generaltullstyrelsen har vidare anfört.

Tulltaxenr 1148 omfattar icke *delar till reservoarpennor*. Särskilt inkommande sådana delar bli därför alltefter sin beskaffenhet hänförliga till

olika nummer i taxan. Skrivpennor av oädel metall äro nämnda i tulltaxenr 933 (statistiskt nr 1655), med tull av 150 kronor för 100 kilogram. Äro pennorna försedda med spets av iridium, skall denna emellertid med tillämpning av 2 § d) tulltaxeförordningen tulltaxeras för sig enligt tulltaxenr 723 (statistiskt nr 1324). Skrivpennor och beslag av ädel metall bliva hänförliga till tulltaxenr 723 eller 724 (statistiska nr 1323, 1324 eller 1325). Andra delar tulltaxeras såsom i taxan ej särskilt nämnda arbeten av det ämne, varav de huvudsakligen bestå.

Införseln av delar till reservoarpennor har, bortsett från skrivpennorna, tidigare varit av ringa omfattning. Sedan s. k. kulspetspennor fått en mera allmän användning, har emellertid en icke obetydlig import av färgbehållare, avsedda för sistnämnda slag av pennor, kommit till stånd. Dylika behållare måste nämligen utbytas sedan innehållet förbrukats. Behållarna äro i regel sammanbyggda med kulspetsmekanismerna, och dessa representera tillsammans en avsevärd del av den färdiga varans värde. Ifrågavarande artiklar pläga vara tillverkade av annan oädel metall än järn och bliva enligt gällande bestämmelser vanligen hänförliga till tulltaxenr 926, 927 eller 929 (statistiska nr 1638, 1640:2 eller 1642—1649:2), med tull av 75 kronor respektive 85 kronor och 50 kronor för 100 kilogram. Härigenom komma delarna emellertid att bliva belagda med en tull, som är avsevärt lägre än den för de färdiga pennorna utgående tullen (100 kronor för 100 kilogram + 10 procent av värdet), ett förhållande som icke är tillfredsställande ur beskattningssynpunkt och som även skulle kunna leda till försök att genom införsel av kulspetspennor i delar med olika lägenheter kringgå den för pennorna stadgade tullen. Styrelsen vill på grund härav föreslå, att i taxan ej särskilt nämnda delar av annat ämne än ädel metall till reservoarpennor åsättas samma tull och tilläggstull som de färdiga pennorna. Detta bör lämpligen ske på det sätt, att delarna upptagas i samma nummer som pennorna.

Vid en ändring i tulltaxan i enlighet med vad styrelsen föreslagit bör tulltaxenr 1148 lämpligen uppdelas i två nummer, 1148:1 och 1148:2, upptagande, det förra numret reservoarpennor, även med skrivpennor eller beslag helt eller delvis av ädel metall, samt delar, ej särskilt nämnda, av annat ämne än ädel metall till reservoarpennor och det senare numret pennskaft samt rit- och skrivstift. I samband därmed bör sådan ändring vidtagas i förordningen den 18 juni 1937, att tilläggstull enligt nämnda förordning komme att utgå för samtliga de varor, som enligt förslaget skulle upptagas i nr 1148:1.

Av remissinstanserna ha *Stockholms* och *Skånes handelskammare* samt *handelskammaren i Göteborg* tillstyrkt generaltullstyrelsens förslag, därvid Stockholms handelskammare framhållit önskvärdheten av att motsvarande ändringar gjordes i förordningen om försäljningsskatt.

Jämväl *kommerskollegium* har förklarar sig tillstyrka generaltullstyrelsens förslag.

Departementschefen. Såsom framgår av den lämnade redogörelsen tulltaxeras reservoarpennor enligt nu gällande bestämmelser under hänsynstagande till tre i pennorna ingående delar, nämligen *dels* själva reservoarpennan, *dels* skrivpennan, om denna är av guld eller har spets av iridiummetall, och *dels* eventuella beslag, om dessa äro av ädel metall. Detta förfarande är

uppenbarligen både tidskrävande och omständligt. Härtill kommer att import numera sker av färgbehållare till s. k. kulspetspennor, vilka behållare för närvarande tulltaxeras såsom »arbeten, ej särskilt nämnda, av andra oädla metaller» och därvid draga lägre tull än de reservoarpennor av vilka de utgöra en väsentlig beståndsdel.

Enligt vad generaltullstyrelsen föreslagit skola reservoarpennor i sin helhet hänföras till tulltaxenr 1148 varjämte till sådana pennor hörande, ej särskilt nämnda delar av annat ämne än ädel metall (alltså icke lösa beslag av ädel metall och ej heller lösa skrivpennor av guld eller med iridiumspets) skola tulltaxeras enligt samma nummer. Vidare har styrelsen föreslagit att en uppdelning verkställes av tulltaxenr 1148 på så sätt, att under tulltaxenr 1148:1 (stat. nr 2081:1) redovisas reservoarpennor och nyssnämnda delar därtill samt under nr 1148:2 (stat. nr 2081:2) upptagas pennskaft samt rit- och skrivstift. Den nu utgående tilläggstullen å reservoarpennor skall enligt förslaget erläggas för under tulltaxenr 1148:1 angivna reservoarpennor och delar därtill.

Då de av generaltullstyrelsen framlagda förslagen, vilka tillstyrkts av remissinstanserna, synas ändamålsenliga samt ändringarna äro av förhållandevis ringa betydelse ur fiskalisk synpunkt, förordar jag att tulltaxan i förevarande del ändras i överensstämmelse med vad sålunda föreslagits.

På sätt generaltullstyrelsen föreslagit böra samtidigt vissa följdändringar göras i förordningen den 18 juni 1937 (nr 495) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa.

Den av Stockholms handelskammare berörda frågan om ändring i förordningen om försäljningsskatt har jag för avsikt att anmäla i annat sammanhang.

Samtliga nu föreslagna ändringar i tulltaxan och vissa andra tullförfattningar torde böra träda i kraft å dag som Kungl. Maj:t bestämmer.

Under åberopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att

dels besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall i nedan angivna delar erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår.¹

		Tull för 100 kg kronor
	Växter, ej särskilt nämnda: levande:	
39	-----	
40: 1	plantor av al, alm, ask, asp, björk, bok, ek, gran, lind, lärk, lönn, poppel och tall.....	fria

¹ Se beträffande anm. 1 och 2 under tulltaxenr 40 1933:38, beträffande tulltaxenr 206 1934:187, beträffande tulltaxenr 222:1 1946:59 samt beträffande dels anm. till tulltaxenr 289 och dels tulltaxenr 1110:2 1935:220.

Kungl. Maj:ts proposition nr 54.

		Tull för 100 kg kronor
40: 2	andra E ¹ <i>Anmärkingar till nr 38—39 och 40: 2.</i> 1. Växter, till — — — nr 36. 2. Väger en — — — 100 kg.	7: —
96	Tallfrö; ävensom oklängda kottar av pinus silvestris	fria
97	Granfrö; ävensom oklängda kottar av abies excelsa eller abies pectinata	fria
206	Anilinolja (anilin), — — — dessa ämnen; dimetyl- aminoättiksyra och dess alkalialter; tiokarbanilid, toluidin — — — envärdiga alkoholer	fria
222: 1	Acetfenolisatin, anevrinhydroklorid, — — — etylen- diamin, etylenklorhydrin, fenylacetamid, fenylhy- drazin, fenylättiksyra, glutaminsyrehydroklorid, his- tidin, — — — och sulfosalicylsyra	fria
236	Bronspulver, även broccatbrons: <i>Anm.</i> Till detta nummer eljest hänförligt alu- minumpulver, som är avsett att användas uteslutande vid tillverkning av gasbetong, tulltaxeras enligt nr 896.	
237	-----	
289	Fyrverkeriarbeten samt — — — och smällare.... E <i>Anm.</i> För fyrverkeriarbeten, avsedda att använ- das för livräddningsändamål eller för avgi- vande av nödsignal, skall tull icke utgå.	200: —
344	Skovlar och ugnsspadar, skruvtvingar, skruvknektar och hyvelstockar; ävensom skaft till yxor, släggor, hammare, korpar, krattor, skyfflar, spadar, grepar, hackor, liar och högafflar samt ämnen till sådana skaft	5: —
345	Remskivor; brynen samt slip- och polerskivor; för red- skap eller verktyg avsedda handtag eller skaft, ej hänförliga till nr 344, samt ämnen därtill; sågställ- ningar och — — — industriella ändamål..... N	10: —
	Strumpstolsarbeten och andra genom virkning, stick- ning eller knytning tillverkade varor, metervera härunder inbegripen, ej hänförliga till annat num- mer: -----	

¹ Såsom emballage, som inberäknas i varans vikt, anses i fråga om detta varuslag *allt* närmaste emballage, såsom baljor eller krukor med jord, korgar, bastmattor m. m.

		Tull för 100 kg kronor
557	andra slag: ----- ----- <i>Anm.</i> Vid tulltaxeringen av strumpstolsarbeten fästes icke avseende vid enstaka ränder, smärre figurer o. dyl. av silke. I fråga om strumpor fästes ej heller avseende vid förstärkning av silke, som förekommer i tå och häl. ----- Bakelit och andra för pressningsändamål avsedda, hårdbara eller härdade konsthartsar samt arbeten därav, ej särskilt nämnda, även innehållande papper, spånadsämne e. dyl.:	
1110: 2	plattor, stänger och rör N	50: —
1147: 2	-----	
1148: 1	Reservoarpennor, även med skrivpennor eller beslag helt eller delvis av ädel metall, samt delar till sådana pennor, ej särskilt nämnda, av annat ämne än ädel metall E	100: —
1148: 2	Pennskaft samt rit- och skrivstift. E	100: —
1153	Varor, som icke kunna hänföras under någon av de i tulltaxan upptagna bestämmelser: ----- <i>Anm.</i> För majssaft (indunstat majsstöpningen), som införes för att användas uteslutande vid tillverkning av penicillin, skall tull icke utgå.	

dels besluta, att förordningen den 31 januari 1932 (nr 15) med tillägg till gällande tulltaxa skall i nedan angiven del erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår.

Tulltaxenr	Statistiskt nr	Varuslag	Tilläggs-tull för 100 kg kronor
40: 2	94—95	Växter, ej särskilt nämnda: levande: ----- andra E	13: —

dels besluta, att förordningen den 21 april 1933 (nr 168) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa skall i nedan

Kungl. Maj:ts proposition nr 54.

angiven del erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår.¹

Tull-taxenr	Statistiskt nr	Varuslag	Tilläggs-tull för 100 kg kronor
289	631	Fyrverkeriarbeten samt — — — och smällare E <i>Anm.</i> För fyrverkeriarbeten, avsedda att användas för livräddningsändamål eller för avgivande av nödsignal, skall tilläggs-tull icke utgå.	300: —

dels besluta, att förordningen den 18 juni 1937 (nr 495) med ytterligare tillägg till gällande tulltaxa skall erhålla följande ändrade lydelse.

Tull-taxenr	Statistiskt nr	Varuslag	Tilläggs-tull kronor
1148: 1	2081: 1	Reservoarpennor, även med skrivpennor eller beslag helt eller delvis av ädel metall, samt delar till sådana pennor, ej särskilt nämnda, av annat ämne än ädel metall 100 kr.	10: —

dels ock förklara, att de i det föregående omförmälda ändringarna skola träda i kraft å dag, som Kungl. Maj:t bestämmer.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar skall avlåtast till riksdagen.

Ur protokollet:
Erik Berggren.

¹ Senaste lydelse av förordningen i förevarande del, se 1935: 224.